

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá aplikovatelností teorie racionální volby Anthonyho Downse na české prostředí, respektive využitelností jejího modelu na vysvětlení volební účasti a identifikaci racionality u českých voličů. První část práce poskytuje teoretický fundament práce, jsou zde vysvětleny základní pojmy, o které se práce opírá, a alternativní teorie k výzkumnému problému. Je zde také představen aktuální stav společnosti z hlediska percepce politiky, účasti u voleb a deklarovaných důvodů její podoby. Jádrem práce je představení Downsovy teorie racionální volby, jednotlivých pohledů na ni a její případné doplnění z hlediska kritiky. Zde jsou představeny základní proměnné, jak na ně nahlíží různí autoři, co je jejich obsahem a co je ovlivňuje. V analytické části práce jsou pak tyto proměnné v rámci provedeného výzkumu zkoumány z hlediska četností výskytu v populaci a v jednotlivých segmentech voličů. Primární ukazatele modelu teorie racionální volby jsou následně testovány jak z hlediska vzájemné závislosti, tak z hlediska jejich signifikance v modelu a jejich vlivu na rozhodování o volební účasti. Závěr shrnuje výsledky výzkumu, kdy představuje vyhodnocení aplikovatelnosti modelu na české voliče, relevanci jednotlivých proměnných reprezentujících teorii racionální volby a zhodnocení racionality volební účasti jak z hlediska teoretického, tak z hlediska praktického.